

Nr 406.

Av herr **von Heland m. fl.**, angående bränsleförsörjningen i riket.

Bränsleförsörjningen befinner sig alltså i ett synnerligen kritiskt läge. Situationen har försämrats genom att kolleveranserna från Polen hittills blivit långt mindre än vad som överenskommits. Avtalsförhandlingarna med nämnda land gävo anledning till en optimism, som senare visade sig vara oberättigad. Utsikterna till någon mera betydande ökning av importen av fossilt bränsle under de närmaste månaderna måste bedömas som mindre gynnsamma. Därav följer att bränsleförsörjningen alltså är synnerligen beroende av den ved som kan framskaffas ur skogarna.

Vad vedanskaffningen beträffar, ha avverkningarna varit tillfredsställande under senare delen av avverkningsåret 1944/45. Eftersläpningen var emellertid alltså betydande den 1 juli, då avverkningsåret utgick. Man beräknade att det uppgjorda avverkningsprogrammet endast kunnat fullföljas till 70 procent. Därtill kom att inte mer än 60 procent av den ved, som avverkats, kunnat forslas fram utan står kvar i skogarna. Under månaderna juli och augusti ha avverkningarna fortsatt att visa gynnsamma resultat.

Det är tydligt att de premier, som statsmakterna så småningom beslöt införa till den vana arbetskraften i skogarna, ha haft avsedd verkan. Detta framgår av att antalet arbetare i skogarna efter den egentliga avverkningsårets slut varit avsevärt större i år än under motsvarande tid i följande. Som en följd härav ha rätt betydande kvantiteter ved avverkats under sommarmånaderna. Giltighetstiden för premierna till de vana skogsarbetarna, som fastställdes till den 1 juli 1945, förlängdes sedermera till den 1 oktober. Från och med denna dag upphörde premierna till huggare att utgå, under det att utbetalandet av premier till körare förlängdes ytterligare två månader. Samtidigt höjdes körarpremierna till det dubbla av vad de varit tidigare.

Med hänsyn till det prekära läget på bränslemarknaden kan det ifrågasättas huruvida det var en riktig åtgärd att slopa premierna till de vana huggarna. Häremot talar även den omständigheten att bränslekommissionen för avverkningsåret 1945/46 kalkylerat med lika omfattande avverkningar som för 1944/45 eller 50 miljoner kbm. Om detta avverkningsprogram skall kunna genomföras är det nödvändigt att stimulera skogsägare och skogsarbetare till största möjliga insatser i bränsleförsörjningens tjänst. Enligt motionärernas mening hade det därför varit befogat att huggarpremierna fortsatt att utgå till den 1 mars 1946. Om premiesystemet avskaffas kan man befara ogynnsamma återverkningar

beträffande tillgången på van arbetskraft i skogarna. Dessa svårigheter komma att öka i den mån tillägg och bidrag fortfarande tilldelas den ovana arbetskraften under det att premierna för de vana huggarna slopas. Man kan inte bortse från den effekt i psykologiskt avseende som ett sådant missgrepp skulle utöva på de vana skogsarbetarna.

Körarpremierna utgå alltjämt, i det giltighetstiden såsom ovan framhållits förlängdes till den 1 december 1945. Med hänsyn till att 40 procent av den avverkade veden inte blivit framkörd utan ligger kvar i skogarna var detta en riktig åtgärd från myndigheternas sida. Åtgärden torde emellertid endast få begränsad räckvidd, eftersom den egentliga körsäsongen inträffar först sedan marken frusit och snön kommit. Enligt vår mening borde därför giltighetstiden för körarpremierna framflyttas till den 1 mars 1946. Därigenom skulle garantier skapas för att den ved, som verkligen huggits, kommer fram och tillgodogöres i de bränslebristens tider som stunda.

Då bränsleförsörjningen alltjämt befinner sig i ett synnerligen kritiskt läge och då behandlingen av detta ärende inte kan uppskjutas till 1946 års riksdag, få vi med åberopande av § 55 riksdagsordningen hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t ville vidtaga de i motionen föreslagna åtgärderna.

Stockholm den 22 oktober 1945.

Erik von Heland.

Joh. Friggeråker.

Jones Erik Andersson.

Gunnar Lodenius.

Gustav Hallagård.

B. A. Nilsson.

Gust. Elofsson
i Vä.

Gärda Svenson.

K. A. Westman.

J. A. Andersson.

S. G. W. Wahlund.

Gust. E. Andersson.